

УДК 37:004.04

Кузьмінська Олена Геронтіївна

кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри інформаційних і дистанційних технологій
Національний університет біоресурсів і природокористування (НУБіП) України, м. Київ, Україна
o.kuzminska@nubip.edu.ua

Нанаєва Тетяна Василівна

голова комітету Модернізації та інформатизації освіти Громадської ради МОН України,
член правління АПІТУ (Асоціації ІТ компаній України), директор Intel® з корпоративних справ
та зв'язків з урядовими установами в Україні та СНД, м. Київ, Україна
tatiana.nanaieva@Intel®.com

ОСВІТНЯ ПОЛІТИКА ТА ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ: ЯК ДОСЯГТИ СИСТЕМНОГО ЕФЕКТУ?

Анотація. Матеріали статті присвячені питанням системного підходу до формування освітньої ІКТ-політики на рівні держави, регіону, навчального закладу. На основі аналізу міжнародного досвіду з питань трансформації систем освіти визначено характеристики освітньої політики та роль ІКТ-політики в процесі здійснення трансформаційних змін, запропоновано інструменти для розробки та рекомендації щодо застосування ІКТ-політики. Наведено результати апробації розробленого корпорацією Intel® Інструментарію трансформації ІКТ-політики в освіті. Означено переваги створення спільної платформи для поширення інновацій та імплементації проектів з розробки ІКТ-політики.

Ключові слова: ІКТ; ІКТ-політика; освіта.

1. ВСТУП

Постановка проблеми. Одним із найбільш важливих факторів розвитку суспільства XXI століття є інформаційно-комунікаційні технології (ІКТ). Провідні держави Європи і світу розглядають побудову інформаційного суспільства як основу свого соціально-економічного, політичного та культурного розвитку і проводять цілеспрямовану державну інформаційну політику.

Освіта, як соціальний інструмент, на сьогодні потребує трансформаційних змін: ІКТ виступають як каталізатор цих змін, так і інструмент для їх реалізації. Однак, незважаючи на незаперечний потенціал ІКТ, очікування переходу глобальних, національних і регіональних систем освіти на новий рівень, на жаль, часто не виправдовуються.

Вирішення *проблеми забезпечення якості освіти* шляхом впровадження інноваційних перетворень на основі повсюдного застосування ІКТ потребує розробки освітньої ІКТ-політики на рівні держави, регіону чи окремого навчального закладу.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідники проблем модернізації вітчизняної освіти приділяють значну увагу дослідженню формування державної політики в галузі освіти та напрямів її розвитку [1]. Методологічні засади та різноманітні аспекти реалізації державної освітньої політики досліджували у своїх працях Г.Атаманчук, В.Журавський, В.Луговий, С.Ніколаєнко, В. Кремень, Н.Протасова та інші вітчизняні вчені. Основні міжнародні підходи до аналізу та формування освітньої політики викладено у праці І.Іванюк [2]. Окремі питання формування освітньої політики, зокрема застосування компетентнісного підходу, визначення змісту навчальних програм та підручників, формування освітніх індикаторів для здійснення моніторингу якості освіти висвітлені у рекомендаціях з освітньої політики України [3].

Хоча провідні науковці досліджують питання національної політики в галузі інформатизації (наприклад, Н. Морзе розроблено рекомендації щодо підвищення конкурентоспроможності України шляхом інформаційно-комунікаційних технологій [4]), визначення ролі і місця ІКТ у створенні освітньої політики потребує додаткового дослідження.

Мета дослідження – на основі узагальнення зарубіжного і вітчизняного досвіду виявити переваги розробки ІКТ-політики – основи трансформаційних змін в освіті; здійснити аналіз ефективності застосування інструментарію створення ІКТ-політики в освіті, розробленою корпорацією Intel®, та виробити рекомендації щодо його використання для розбудови освітньої ІКТ-політики на рівні держави, регіону чи навчального закладу.

2. МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ

Для вирішення поставленої мети використовувалися такі методи: аналіз й узагальнення науково-педагогічної літератури з метою розкриття основних положень досліджуваної проблеми; порівняльний аналіз ІКТ-інструментів для супроводу розробки ІКТ-політики, статистичні методи опрацювання результатів опитувань потенційних користувачів - розробників освітньої ІКТ-політики.

3. РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ

Зміни у сфері освіти нерозривно пов'язані з процесами, що відбуваються в соціально-політичному та економічному житті держави. Саме тому при формуванні освітньої політики слід враховувати основні її характеристики (рис 1.) та типи [2, 7-9]:

- 1) *розподільча* (спосіб розподілу людських, матеріальних або фінансових ресурсів на потреби освіти) та *перерозподільча* (перерозподіл ресурсів між певними регіонами, школами або групами дітей);
- 2) *символічна* (декларування певних принципів і цінностей) і *матеріальна* (передбачає зобов'язання щодо імплементації через забезпечення ресурсами);
- 3) *раціональна* (визначення обов'язкових стадій розвитку політики, окреслення чітких меж початку і завершення) і *прибуткова* (накопичення наявних практик, спрямованих на подальше поглиблення чи розвиток започаткованої політики);
- 4) *самостійна* (визначає, що має бути зроблено) і *процедурна* (спосіб досягнення бажаного);
- 5) *регулятивна* (має тенденцію до заборони) і *дерегулятивна* (має тенденцію дозволу та сприяння чомусь);
- 6) “*зверху*” (ухвалення рішення на центральному державному рівні) і “*знизу*” (розбудова наявної практики або нової ініціативи, стимулювання змін та ініціювання реформ загального рівня).



Рис. 1. Характеристики освітньої політики

На сьогодні в Україні не існує єдиної державної освітньої політики: розроблено національну стратегію розвитку освіти в Україні на 2012-2021 рр. та окремі положення, що унормовують окремі її розділи. Наприклад, на виконання розділу, що стосується інформатизації освіти [1, 23-24] розроблено Положення про дистанційне навчання (<http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0703-13>), Положення про електронні освітні ресурси (<http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z1695-12>), а також започатковано Національний проект “Відкритий світ” (<http://www.educom.ua/uk-ua/about/>) та Державну цільову програму впровадження у навчально-виховний процес загальноосвітніх навчальних закладів інформаційно-комунікаційних технологій “Сто відсотків» на період до 2015 року” (<http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/494-2011-%D0%BF>). Оскільки проект “Відкритий світ” та реалізацію програми “Сто відсотків” було достроково призупинено на державному рівні, актуалізується потреба виокремлення ІКТ-політики, як складової освітньої політики, а в деяких випадках і як її основи: стрімкий розвиток і активне використання ІКТ в усіх сферах життя “вимагає” системного підходу до трансформації системи освіти.

ІКТ-політика в галузі освіти (далі ІКТ-політика) – формування пріоритетів та планів – може поєднати нововведення на базі ІКТ з іншими змінами в навчальних програмах та оцінюванні знань студентів (учнів), з професійним розвитком викладачів, методами викладання та навчання, організацією досліджень, забезпеченням трансферу знань та мобільності студентів, моніторингом та оцінюванням якості підготовки спеціалістів та надання освітніх послуг (рис. 2).

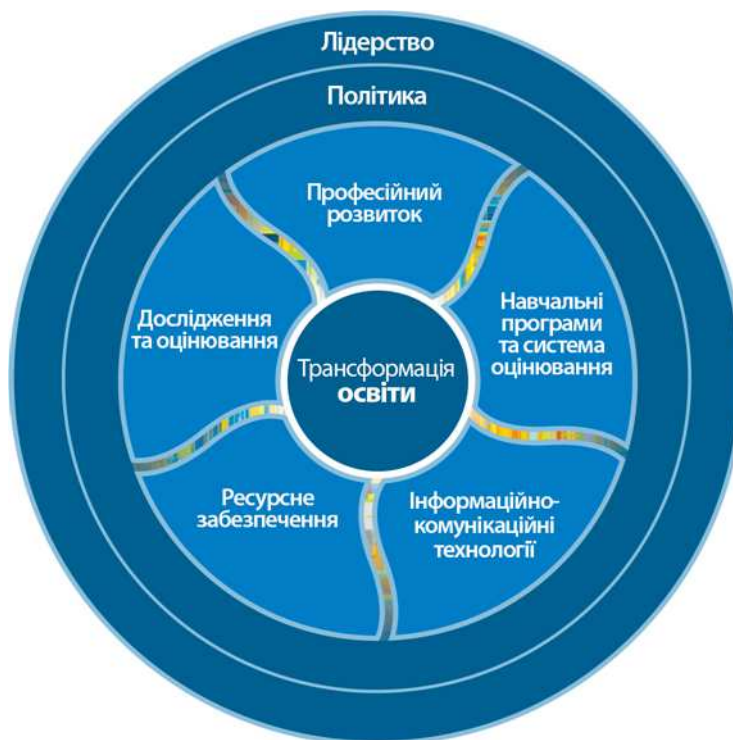


Рис. 2. Компоненти трансформації освіти

Ефективна ІКТ-політика наслідує характеристики освітньої політики (рис. 1) та є синтезом різних типів, як от: розподільча, матеріальна, раціональна і прибуткова, самостійна і процедурна, дерегулятивна. Вибір типу “зверху” чи “знизу” залежить від процесів централізації чи децентралізації, які відбуваються у країні або ступеня активності різних категорій освітніх лідерів. Наприклад, інтеграція ІКТ у навчальний процес може відбуватись, а нерідко і відбувається, без підтримки з боку держави. У світовій практиці є багато прикладів, коли мотивовані, кваліфіковані викладачі використовували переваги ІКТ для залучення студентів (учнів) до спільних досліджень, пошуку й управління інформацією та знаннями, а також для створення та публікації цифрових продуктів, навіть за відсутності окресленої ІКТ-політики. Ці приклади – результат реалізації професійних амбіцій, досвіду та компетентності вчителів, формують ІКТ-політику, яка істотно впливає на освітню систему загалом [5].

Як наслідок, ІКТ-політика здатна змінити всю систему освіти та впливати на щоденну практичну діяльність суб’єктів освітнього процесу: викладачів (вчителів), студентів (учнів), представників адміністративного апарату, науковців тощо. Крім того, ІКТ-політика здатна поєднати трансформацію системи освіти з важливими цілями соціального та економічного розвитку країни (наприклад, <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/5/2015>), регіону чи навчального закладу.

Незважаючи на те, що розробка та реалізація ІКТ-політики може мати на меті значні трансформаційні наслідки [6], немає жодної гарантії, що її буде реалізовано, про що знає кожен політик чи посадовець. Часто добрі наміри творців політики зазнають краху ще під час розробки, погодження чи затвердження програм або ініціатив. Те, що здається перспективним “на папері”, іноді зазнає краху при впровадженні. Причиною цього є:

- необізнаність суб’єктів освітнього процесу (в першу чергу керівників навчальних закладів) щодо суті ІКТ-політики;
- нерозуміння важливості реалізації ІКТ-політики через недостатнє поширення

концептуальних засад проектування та висвітлення одержаних результатів;

- відсутність або обмеженість ресурсів для впровадження;
- активний опір змінам, які спричинює реалізація ІКТ-політики;
- неефективний менеджмент при реалізації ІКТ-політики;
- нерозуміння негативних наслідків у разі нереалізації завдань ІКТ- політики тощо.

Одним із шляхів вирішення проблеми побудови ефективної ІКТ-політики є вивчення та адаптація досвіду інших країн, оскільки у руслі поглиблення інтеграційних процесів і розвитку міжнародного розподілу праці стає актуалізується проведення країнами спільної освітньої політики, пристосування національних систем підготовки кадрів до кардинально змінених умов світового ринку, до існуючої в його найбільш динамічних сегментах професійно-кваліфікаційної структури робочої сили. Крім того, науковці та представники міжнародних організацій (UNESCO, ISTE) та провідних мультинаціональних корпорацій (Cisco, Intel®, Microsoft) багато уваги приділяють розробці рекомендацій та інструментів трансформації системи освіти з опорою на ІКТ [7]. Пропонуємо розглянути один з інструментів, апробація якого здійснювалась за участі авторів даної статті [8; 9].

На основі аналізу досвіду розробки та реалізації ІКТ-політик у різних країнах світу корпорацією Intel® розроблено *Інструментарій трансформації ІКТ-політики в освіті (Intel® Education Transformation Policy Tool)* – ресурс (<https://edupolicy.Intel.com/>, <http://edutransform.org/>), що дозволяє фахівцям, які приймають участь у розробці подібних політик (*policy makers*), зробити цей процес більш ефективним.

Пропонований у вільному доступі онлайн-інструментарій (<http://edupolicy.Intel.com>) має простий у використанні інтерфейс (рис. 3), що дозволяє тим, хто формує політику, організувати спільну роботу в залежності від ступеня розробки ІКТ-політики в конкретній країні або регіоні.

Рис. 3. Головна сторінка порталу

У якості підтримки реалізації чотирифазної моделі розробки ІКТ-політики з використанням пропонованого інструментарію (рис. 3) розроблено “*Керівництво з трансформації в освіті Intel®*” [10]. У керівництві подано опис процесу розробки ІКТ-політики; анотовані тематичні колекції матеріалів та ресурсів, як от: кейси, шаблони документів, звіти, приклади найбільш успішних практик, відео; рекомендації щодо її реалізації у послідовних циклах прогнозування, розробки, впровадження, оцінювання та коригування.

Процес розробки ІКТ-політики (рис. 4) починається зі створення довготермінового спільного бачення системи освіти у країні, регіоні чи місті та визначення, як використання ІКТ сприятиме збагаченню розробленого бачення.

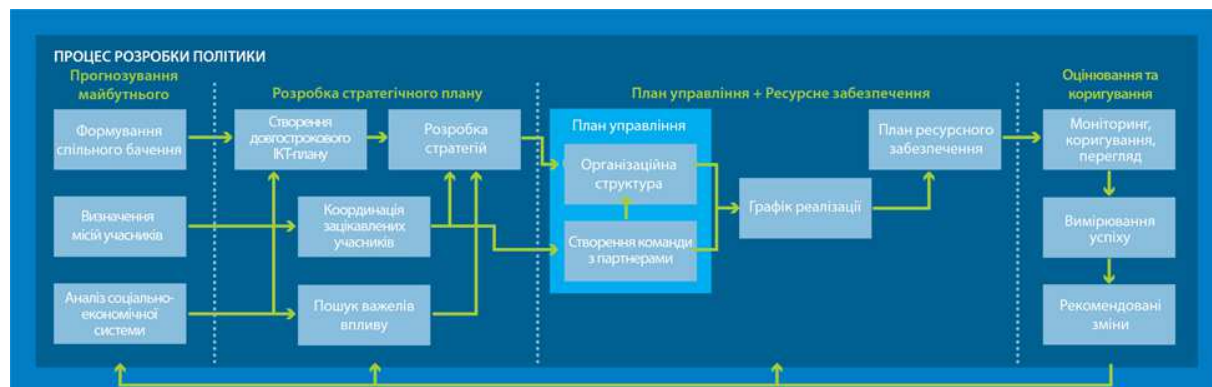


Рис. 4. Схема процесного підходу розробки політики

Вже на початковому етапі підкреслено необхідність визначення та активного залучення до процесу розробки всіх зацікавлених учасників (організацій), а також дослідження та врахування умов місцевого контексту (соціо-екосистема).

Метою другої фази є створення довгострокового стратегічного плану впровадження ІКТ в освіту (ІКТ-план) для втілення спільного бачення, узгодження діяльності всіх зацікавлених у його реалізації учасників задля ефективного використання місцевих умов у якості важелів впливу.

У процесі відпрацювання матеріалів третьої фази відбувається перехід від планів до визначення стратегій та дій щодо їх реалізації, механізмів координування діяльності організацій-партнерів, структури управління, мобілізації ресурсів для реалізації стратегічного ІКТ-плану.

І, нарешті, результатом четвертої фази є розробка плану оцінювання та моніторингу для відслідковування успіху у реалізації стратегій та внесення необхідних коректив протягом усього періоду реалізації створеного ІКТ-плану.

Пропоновані матеріали – це комплект онлайн-ресурсів (вправи, тексти, відеоматеріали, приклади (кейси), бібліографія тощо), які, завдяки інтерактивному формату їх подання, “проведуть” розробників через увесь процес формування освітньої політики. Розробка політики передбачає дотримання чіткої послідовності етапів, проте користувач може розпочинати роботу з будь-якого з них. Наприклад, якщо країна чи регіон уже має своє бачення розвитку освіти, але не має конкретного плану його реалізації, можна розпочати з фази розробки стратегічного плану.

І в друкованому виданні, і в онлайн-матеріалах є шаблони для розробки окремих документів, бібліотека корисних ресурсів (відеофрагменти, сайти навчальних установ, списки ідей тощо), а також детальні приклади (кейси), що містять опис прикладів впровадження ІКТ- політики більш ніж 20 країн світу. Матеріали розміщені у вільному доступі, а сервіси платформи дають можливість використовувати її як для самостійної

роботи (вивчення іноземного досвіду, створення окремих документів чи дослідження можливостей використання пропонованого інструментарію), так і для роботи команд, в тому числі міжнародних.

Для організації співпраці передбачено такий рольовий розподіл (забезпечення відповідного рівня доступу до матеріалів робочої області та обмеження активностей по роботі із документами):

- *Куратор*: керує наявними шаблонами (структурою та ресурсами), створює нові шаблони;
- *Фасилітатор*: створює робочі області, координує роботу учасників;
- *Власник документа*: створює нові документи змінює статуси документів, керує доступом членів робочої групи до документів, анонсує закінчення роботи над документом;
- *Автор*: редагує та створює документи з освітньої політики, “відкриває” та “закриває” документи для роботи;
- *Експерти та консультанти*: коментують документи.

Апробація даного інструментарію здійснювалась протягом 2015 року робочими групами національного, регіонального, обласного та рівня окремого навчального закладу. Для роботи кожної групи було створено окремий обліковий запис та робочу область (рис. 5), де авторизовані учасники створювати власні бібліотеки корисних ресурсів, наприклад, приклади нормативних документів області, та налагоджувати спільну роботу по підготовці документів, що складатимуть основу ІКТ-політики країни, конкретного регіону чи закладу освіти.

Робочі області		Створити нову робочу область ⁺
<u>Робоча група по ІКТ в освіті</u>		
Дата створення 2015/12/28	Дата зміни: 2015/12/28	
Кількість країн-членів: 31	Кількість документів: 1	
<u>Освіта Полтавщини</u>		
Дата створення 2015/12/16	Дата зміни: 2015/12/16	
Кількість країн-членів: 23	Кількість документів: 1	
<u>Нова робоча область</u>		
Дата створення 2015/11/25	Дата зміни: 2015/11/25	
Кількість країн-членів: 1	Кількість документів: 0	
<u>Реформування освіти Львівщини</u>		
Дата створення 2015/07/08	Дата зміни: 2015/07/08	
Кількість країн-членів: 14	Кількість документів: 2	
<u>Майстер-клас з Освітньої політики в КУБГ (3.07.15)</u>		
Дата створення 2015/07/02	Дата зміни: 2015/07/02	
Кількість країн-членів: 10	Кількість документів: 1	
<u>IRPIN Education Policy Development Group</u>		
Дата створення 2015/04/07	Дата зміни: 2015/04/07	
Кількість країн-членів: 2	Кількість документів: 1	
<u>Трансформація освіти України (Група РПР)</u>		
Дата створення 2015/01/23	Дата зміни: 2015/01/23	
Кількість країн-членів: 3	Кількість документів: 1	

Рис. 5. Приклади робочих областей для різних груп творців ІКТ-політики

До складу робочих груп входили представники різних категорій освітніх лідерів. Також різні групи використовувати інструментарій для підготовки різних документів відповідно до локальних завдань розробки ІКТ-політики:

– *“Робоча група з питань ІКТ в освіті” (31 учасник)*. Створення групи ініційовано експертами корпорації Intel® (*роль: куратор, фасилітатор*) спільно з Інститутом модернізації змісту освіти Міністерства освіти та науки України (*роль: автори та експерти*).

Координатор (роль: власник документа): М. Богуслав, заступник директора Інституту модернізації змісту освіти МОН.

Завдання: підготовка документів для формування національної стратегії ІКТ в освіті.

Учасники (роль: автор): керівники та провідні фахівці Інституту модернізації змісту освіти МОН, представники інших підрозділів Міністерства освіти та науки України, експерти провідних міжнародних корпорацій, експерти галузевих асоціацій та представники громадських організацій.

Проміжні результати: “Концептуальні засади стратегії розвитку ІКТ в освіті України на 2016-2025 роки”, “КРІ для Концепції ІКТ в освіті до 2025 року”, “Концепція ІКТ в освіті” та інші документи.

Оприлюднення та обговорення: частково результати роботи було презентовано 3.02.2016 року у Верховній Раді України на парламентських слуханнях на тему “Реформи галузі інформаційно-комунікаційних технологій та розвиток інформаційного простору” (<http://iteach.com.ua/news/program-in-ukraine/?pid=2691>);

– *Робоча група “Освіта Полтавщини” (23 учасники)*. Створення групи ініційовано експертами Корпорації Intel® (*роль: куратор, фасилітатор*) та керівництвом Полтавського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти імені М.В.Остроградського (*роль: автори та експерти*).

Координатор (роль: власник документа): С. Клепко, проректор з наукової роботи Полтавського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти ім. М.В.Остроградського.

Завдання: відпрацювання механізмів реалізації стратегії децентралізації тарифної системи загальної шкільної освіти й інших важливих для регіону аспектах освітньої політики.

Учасники (роль: автор): науково-педагогічні працівники ПОППО, які працювали над створенням “Білої книги освіти Полтавщини”, займаються питаннями розвитку освіти, інформатизацією навчальних закладів, підвищенням кваліфікації педагогічних працівників.

Проміжні результати: пакет документів “Реформування освіти Полтавщини”, роботу над яким на час написання статті не завершено.

– *Робоча група “Реформування освіти Львівщини” (14 учасників)*. Створення групи ініційовано експертами Корпорації Intel® (*роль: куратор, фасилітатор*) та представниками Львівського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти (*роль: автори та експерти*).

Координатор (роль: власник документа): Р. Шиян, директор ЛОППО.

Завдання: відпрацювання механізмів реалізації стратегії децентралізації та реформи системи загальної шкільної освіти й інших важливих для регіону аспектах освітньої політики.

Учасники (роль: автор): фахівці кафедри “Освітня політика” ЛОППО та реальні лідери освіти регіону – активісти, директори шкіл, представники громадських організацій.

Проміжні результати: документ “Освіта Львівщини”, робота над яким

активно продовжується.

У процесі експерименту авторами статті здійснювався моніторинг активностей та консультування учасників різних робочих груп; аналіз ефективності застосування різних моделей створення й аналізу освітніх політик, а також визначення ефективності пропонованого корпорацією Intel® інструментарію. Проведений аналіз свідчить, що пропонована модель не є оригінальною [11] – збагачення моделі додатковими матеріалами, організація електронної підтримки реалізації життєвого циклу освітньої політики [2] та зміщення акцентів у бік системної і виваженої інтеграції ІКТ належать, на думку авторів та учасників експерименту, до переваг використання саме цього інструментарію. Для визначення зручності використання пропонованого інструментарію було проведено опитування учасників різних робочих груп (рис. 5). В опитуванні взяв участь 101 представник; результати подано на рисунку 6.



Рис. 6. Результати опитування учасників експерименту

Оскільки фактор Інтернету суттєво впливає на соціальну організацію та форми продукування та поширення знання, а корпорація Intel® має досвід створення в Україні мережі дисемінації інноваційного педагогічного досвіду [12], для обговорення питань формування освітньої політики та використання пропонованого інструментарію було розроблено веб-портал (<http://edutransform.org/>). Проте, крім розробок окремих компаній, на сьогодні існують платформи для об'єднання зусиль розробників та практиків, наприклад, UNESCO та корпорація Intel® ініціювали створення спільної платформи для вивчення та імплементації проектів з розробки ІКТ-політики (<https://ictedupolicy.org/>). Такі платформи є майданчиком поширення освітніх інновацій, оскільки однією з умов дисемінації – процесу донесення інноваційного педагогічного досвіду до цільової аудиторії, є професійне співтовариство, яке створює канали дисемінації [12]:

- *інформаційні* – створення сайтів, блогів, канали RSS тощо;
- *комунікаційні* – налагодження комунікацій, створення соціальних співтовариств та мереж;
- *навчальні* – організація навчальних семінарів, курсів, вебінарів, програм та проектів;
- *експертні* – оцінювання та підтримка учасників процесу дисемінації.

4. ВИСНОВКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Отже, узагальнення зарубіжного і вітчизняного досвіду дозволяє дійти висновків.

1. Сучасна система освіти України, як соціального інструмента, потребує трансформації.

2. Завдяки стрімкому розвитку та активному використанню ІКТ, системний підхід до трансформації системи освіти передбачає розробку освітньої ІКТ-політики.

3. Застосування пропонованого Intel® інструментарію для обговорення положень ІКТ-політики, формування та погодження окремих документів різними категоріями освітніх лідерів є підставою для визначення переваг його застосування:

- чітка і зрозуміла модель формування політики та покрокові інструкції щодо її реалізації;
- системний підхід до трансформації системи освіти, що реалізується у семи взаємопов'язаних компонентах: лідерство: управління навчальним закладом; навчальні програми і система оцінювання навчальних досягнень учнів; професійний розвиток учителів; ІКТ; дослідження і оцінювання; ресурсне забезпечення.
- наявність бібліотеки ресурсів на підтримку розробки, реалізації та удосконалення освітньої політики та можливість додавати власні ресурси: плану розвитку, кошториси, плани проведення моніторингу тощо;
- прозорість організації групової взаємодії та комунікації при опрацюванні документів.

4. Визначення категорій потенційних користувачів пропонованого інструментарію, розробка методики організації колективної роботи та аналіз одержаних експериментальних даних – перспективи подальших досліджень.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Національна стратегія розвитку освіти в Україні на період до 2021 року. – Електронний ресурс. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/344/2013> (3.03.2016).
2. Іванюк І. В. Освітня політика : навч. посіб. / І. В. Іванюк. – К. : Таксон, 2006. – 226 с.
3. Стратегія реформування освіти в Україні: Рекомендації з освітньої політики. – К.:К. І. С, 2003. – 296 с.– Режим доступу: http://www.undp.org.ua/files/ua_27489stateg_all_eng.pdf (3.03.2016).
4. Морзе Н.В., Веселовська О.В. Аналіз конкурентоспроможності економіки України через призму інформаційно-комунікаційних технологій // Інформаційні технології і засоби навчання. –№5(49). – 2015. – С. 26-36. – Режим доступу: <http://journal.iitta.gov.ua/index.php/itlt/article/view/1221/953> (3.03.2016).
5. Slavin, R. E.. (2002). Evidence-Based Education Policies: Transforming Educational practice and Research. Educational Researcher, 31(7), 15–21. – URL: <http://www.jstor.org/stable/3594400> (3.03.2016).
6. Kozma R. (2010). Policy for educational transformation: An educational policy brief. – URL: <https://wwwssl.Intel.com/content/www/us/en/education/education-transformation/policy.html> (3.03.2016).
7. Информационные и коммуникационные технологии в образовании : монография / под. редакцией: Бадарча Дендева. – М.: ИИТО ЮНЕСКО, 2013. – 320 с. – Режим доступа: <http://iite.unesco.org/pics/publications/ru/files/3214728.pdf> (3.03.2016).
8. Кузьмінська О.Г., Нанасва Т.В. Ініціативи Intel® у творенні ІКТ-політики у сфері освіти // Інформатика та інформаційні технології в навчальних закладах. – № 6 • 2013. – С. 75-78.
9. Кузьмінська О.Г. ІКТ як інструмент освітніх трансформацій // Сборник научных трудов SWorld. – Выпуск 1(38). – Том 11. – Иваново: МАРКОВА АД. – 2015. – С. 90-94 (РИНЦ).
10. Intel® «Трансформація ІКТ-політики в освіті». Посібник. – Режим доступу: http://edutransform.org/wp-content/uploads/2015/04/Intel@_EduPolicy_Guide_Ukraine.pdf (3.03.2016).
11. Wadi Haddad et.al. (1995). Education policy Planning Process: an applied framework. Paris: UNESCO, International Institute for Educational Planning (IIEP).–

URL:http://www.unesco.org/education/pdf/11_200.pdf (3.03.2016).

12. Кузьмінська О.Г. Дисемінація педагогічного досвіду в рамках конкурсу «Успішний проект»// Інформатика та інформаційні технології в навчальних закладах. – №5. – 2012. – С. 56-66. – Режим доступу: <http://iteach.com.ua/news/program-in-ukraine/?pid=2345> (3.03.2016).

Матеріал надіслано до редакції 09. 03.2016 р.

ОБРАЗОВАТЕЛЬНАЯ ПОЛИТИКА И ИНФОРМАЦИОННЫЕ ТЕХНОЛОГИИ: КАК ДОСТИЧЬ СИСТЕМНОГО ЭФФЕКТА?

Кузьминская Елена Геронтиевна

кандидат педагогических наук, доцент, доцент кафедры информационных и дистанционных технологий Национального университета биоресурсов и природоиспользования (НУБиП) Украины, г. Киев, Украина
o.kuzminska@nubip.edu.ua

Нанаева Татьяна Васильевна

глава комитета Модернизации и информатизации образования Общественного совета МОН Украины, член правления АПТУ (Ассоциации IT компаний Украины), директор Intel® по корпоративным связям с правительственными учреждениями в Украине и СНГ, г. Киев, Украина
tatiana.nanaieva@Intel.com

Аннотация. Материалы статьи посвящены вопросам реализации системного подхода к формированию образовательной ИКТ-политики на уровне государства, региона, учебного заведения. На основе анализа международного опыта по трансформации систем образования определены характеристики образовательной политики и роль ИКТ-политики в процессе осуществления трансформационных изменений; предложены инструменты для разработки и рекомендации по внедрению ИКТ-политики. Приведены результаты апробации разработанного корпорацией Intel® Инструментария трансформации ИКТ-политики в образовании. Отмечены преимущества создания общей платформы для распространения инноваций и имплементации проектов по разработке ИКТ-политики.

Ключевые слова: ИКТ; ИКТ-политика; образование.

EDUCATION POLICY AND INFORMATION TECHNOLOGIES: HOW TO ACHIEVE A SYSTEMIC EFFECT?

Olena H. Kuzminska

PhD (pedagogical sciences), associate professor of Information Technology and Distance Learning Department National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine, Kyiv, Ukraine
o.kuzminska@nubip.edu.ua

Tetiana V. Nanaieva

Intel® Corporate & Government Affairs Director in Ukraine/CIS, Kyiv, Ukraine
tatiana.nanaieva@Intel.com

Abstract. The article is devoted to a systematic approach to formation of educational ICT policy at the state and regional level and at the level of educational institution. Key characteristics of educational policy and the role of ICT policies in the process of transformational changes were identified, based on analysis of international experience in the transformation of education systems, policy development tools and recommendations for the use of ICT policy were proposed. The results of testing of the Intel® Education Transformation Policy Tool, developed by Intel®, were presented. Authors determined the benefits of creating a common platform for the dissemination and implementation of innovation projects for development of the ICT policy.

Keywords: ICT; ICT policy; education.

REFERENCES (TRANSLATED AND TRANSLITERATED)

1. National Strategy for the Development of Education in Ukraine until 2021. – [online] at: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/344/2013>. (in Ukrainian)
2. Ivanuk I. V. Educational policy: teach. guidances / I. V. Ivanuk. – K. : Taxon, 2006. – 226 p. (in Ukrainian)
3. Reform Strategy for Education in Ukraine: Educational Policy Recommendations. – K.:K. I. C, 2003. – 296 c.– URL: http://www.undp.org.ua/files/ua_27489statag_all_eng.pdf. (in Ukrainian)
4. Morze N., Veselovska, O. Analysis of the competitiveness of Ukrainian economy in the light of information and communication technologies / Information Technologies and Learning Tools, [S.l.], v. 49, n. 5, p. 26-36, oct. 2015. ISSN 2076-8184.– URL: <http://journal.iitta.gov.ua/index.php/itlt/article/view/1221>. (in Ukrainian)
5. Slavin, R. E.. (2002). Evidence-Based Education Policies: Transforming Educational practice and Research. Educational Researcher, 31(7), 15–21. – URL: <http://www.jstor.org/stable/3594400>.
6. Kozma R. (2010). Policy for educational transformation: An educational policy brief. – URL: <https://wwwssl.intel.com/content/www/us/en/education/education-transformation/policy.html>.
7. Information and Communication Technology in Education: Monograph / Under. Edited by: Badarch Dendev – M.: UNESCO, 2013. – 320 p. – URL: <http://iite.unesco.org/pics/publications/ru/files/3214728.pdf>. (in Russian)
8. Kuzminska O., Nanaieva T. Intel® initiatives in the creation of ICT education policy // Computer science and information technology in schools. – № 6 • 2013. – P. 75-78. (in Ukrainian)
9. O. Kuzminska ICT as a tool for educational transformation // Collection of scientific papers. – Issue № 1(38). – Vol. 11. – Ivanovo: Markova AD. – 2015. – P. 90-94. (in Ukrainian)
10. Intel® Education Transformation Policy Tool. – [online] at: [http://edutransform.org/wp-content/uploads/2015/04/Intel®_EduPolicy_Guide_Ukraine.pdf](http://edutransform.org/wp-content/uploads/2015/04/Intel%EduPolicy_Guide_Ukraine.pdf). (in Ukrainian)
11. Wadi Haddad et.al. (1995). Education policy Planning Process: an applied framework. Paris: UNESCO, International Institute for Educational Planning (IIEP).– URL: http://www.unesco.org/education/pdf/11_200.pdf.
12. Kuzminska O. Dissemination of teaching experience within the "successful project" // Computer science and information technology in schools. – №5. – 2012. – P. 56-66. – URL: <http://iteach.com.ua/news/program-in-ukraine/?pid=2345>. (in Ukrainian)

Conflict of interest. The author has declared no conflict of interest.



This work is licensed under Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0 International License.